

vessége, új formát teremtő, fegyelmezett féktelensége jut az eszünkbe, amikor verseit olvassuk. És ez még nem jelenti, hogy Koncz műve pusztán utánzás. Amit ő kifejezni akar, csak ily töredezett, darabos módon lehet elmondani. Mindvégig meg tud-e maradni ennél a formátlan és mégis erőteljes, szabad és mégis szigorú versformánál? ... Még nem alkotott eleget ahhoz, hogy erre a kérdésre válaszolhassunk. De egy valami bizonyos: azok a versei, melyeket végig meg tud tölteni erejével és meggyőződéssel, — hitelesek és meggyőzőek maradnak formájának egyenetlenségei ellenére is.

SÖTÉR ISTVÁN

NE KACSINTGASS A SZOMSZÉDODRA

Tapsolj elvtárs,
 ne sunyíts,
 valld be bátran,
 amit be mernek vallani százak,
 ezrek
 és milliók:
 Így van ez jól,
 tetszik a rendszer...!

Dalolj,
 építs,
 és ütemesen
 bátran,
 zúgjon a taps!
 Ne kacsintgass
 a szomszédodra,
 se jobbra,
 se hátra,
 ne reszkessen benned a szó:
 hátha,
 hátha eljön az utolsó
 ítélet és számon kéri
 tőled
 a tapsot,
 a dalt,
 a diadalt!

Ne reszkessen benned a szó,
 de ne is legyen gyáva,
 utolsó
 képmutatás a taps;
 selejt,
 ócska lim-lom,
 ásító unalom!
 És ne legyen
 se fásult,
 se gépies.

Ne gyulladj be:

„Tapsolok,
mert ideles,

onnan a sarokból

Nagy elvtárs

és ő

nálunk a tízes

bizalmi.“

Megmondom neked,

őszintén, nyiltan

talmi dolog

ez így elvtárs

hitvány és beteg

ügy.

Döbbenj rá végre:

Újjászületté,

szabad vagy!

Érted Kovács Tamás,

és érted Dóka István,

aki munkás,

vagy paraszt vagy.

Lásd tisztán

és világosan,

hogy érted történt minden.

Érted hullott darabokra

a grófi föld

és, hogy magadat

időnek előtt

össze ne törd,

embertelen hajszában

meg ne öld:

könnyebb utat

mutat,

és felfelé vezet

a szövetkezet!

Meg kell értened:

nem a tőkéséké

már a haszon,

neked termel a gyár!

S ha tikkasztó melegével

eljön a nyár,

a Balaton téged vár,

Lillafüred neked szép,

mert nemcsak a gép

mellett robotolni

és meghalni

van jogod,

hanem tiéd minden, mi szép!

A könyvtár,
 a múzeum, a luxus-szálló,
 a pihenés,
 az üdülés.
 És
 ez neked is szól értelmiség,
 aki mérnök vagy,
 vagy orvos,
 bíró,
 vagy gyors- és gépiro,
 tanár,
 könyvelő,
 írnok.

Minek visszasírnod
 a multat,
 melyben a Pénz
 volt az oltár,
 s te csak bárgyú
 rabszolgája voltál!

Tapsolj,
 ne kacsintgass,
 a szomszédodra,
 se jobbra,
 se hátra,
 ne reszkessen benned a szó:
 hátha:
 A régi urak többé vissza nem térnek,
 zenghet szabadon, büszkén az ének.

Tapsolj elvtárs,
 ne sunyíts,
 valld be bátran,
 amit be mernek vallani, százak,
 ezrek,
 és milliók:
 Így van ez jól,
 tetszik a rendszer,
 dalolj,
 építs,
 és ütemesen, bátran zúgjon a taps!

(1949)

KONCZ ANTAL